

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Decisio IX. Beneuentana Decimarum, 8. Martij 1649. Parochi decimas possunt exigere via executiua, non obstante contraria consuetudine, quia aduersatur iuri diuino; & ad huius negatiuæ consuetudinis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

R. P. D. ROYAS

Beneuentana Decimarum,

Lunæ 8. Martij 1649.

Ad cap. 167. volum. 2. & c. 39. & 67. par. 1.

ARGUMENTVM.

Decimas Parochi possunt exigere etiam via executiua, non obstante contraria consuetudine, quia aduersatur iuri diuino. Et ad huius consuetudinis negatiuæ probationem debet verificari petitio cum denegatione. Quæ procedunt etiam contra dominum loci allegantem concordiam si à Summo Pontifice non fuerit confirmata.

S V M M A R I V M.

- 1 Parochus manutenendus est in quasi possessione exigendi Decimas, & n. 8.
- 2 Mandatum executiuum datur contra non solucentes Decimas.
- 3 Consuetudo non soluendi Decimas est nulla & contra ius diuinum.
- 4 Valida tamen est consuetudo minuens Decimas.
- 5 Consuetudo soluendi Decimas diminutas probanda est cum suis requisitis.
- 6 Negatiua solutionis Decimarum probanda est illam coarctando, alias non potest probari per testes.
- 7 Debetque probari petitio integra Decima, cum denegatione.
- 9 Concordia super Decimis non confirmata per Sedem Apostolicam non nocet successoribus in beneficio.

D E C I S I O IX.

Petente Parocho Ecclesiæ B. Mariæ Fossi, loci S. Nicolai à Manfredi, Beneuentanæ Diocesis mandatum de manutenendo, in quasi possessione exigendi Decimas super bonis feudalibus, & iurisdictionalibus Baronis Francisci Socij intra fines suæ Parochiæ existentibus; necnon mandatum executiuum pro illarum consequtione; vtrumque esse illi concedendum, resolutum fuit.

Nam quoad mandatum de manutenendo, illius intentio non solum remanet abunde iustificata ex iuris assistentia, per text. in cap. cum contingat, & cap. cum in tua, de Decimis, cap. statumimus 16. q. 1. & cap. fin. de restit. spoliat in 6. Gloss. in cap. conquirente, verb. Decimationum, de offic. Ordin. Butt. in cap. à nobis, n. 4. de Decim. & pluries firmavit Rot. dec. 76. & 178. vtroque n. 1. part. 1. recent. cum aliis late adductis in Pampilonen. Decimarum de Vssibil. 1. Iulij 1648. coram R. P. D. Celso; sed etiam probatur illius quasi possessio ex depositionibus plurium Testium, qui dicunt, dictum Parochum semper vniuersaliter integras Decimas omnium bonorum in sua Parochia existentium exegisse, quorum vnus specificè deponit de huiusmodi exactione super dictis bonis feudalibus Francisci; vnde, probata dicta quasi possessione, Parochus est in ea manutenendus, vulg. §. retinende, instit. de interd. cum aliis allegatis in Hispal. decimarum de Bar. ona 3. Aprilis 1645. coram bon. mem. Buccabella, & 12. Ianuarij 1646. coram R. P. D. meo Cerro.

Mandatum verò executiuum decretum fuit, ex quo pro Decimis contra denegantes illarum solutionem proceditur summarie, & appellatione remota, ex expressa dispositione text. in cap. tua nobis, de decim. & tradunt Monet. eod. tract. cap. 8. q. 3. n. 1. Barbof. de offic. Paroch. cap. 28. §. 4. n. 6. & 7. & Castill. decif. 9. per tot.

Nec releuant depositiones Testium pro parte Baronis examinatorum, qui dicunt, Barones dicti loci spatio longi temporis consueuisse pro Decimis debitis ex dictis bonis feudalibus soluere solum ducat. 10. quolibet anno, vigore concordia initæ cum antecessore moderni Parochi.

Quia, cum dicta consuetudo Iuri Diuino præiudicium inferat, debet esse rationabilis, & legitime præscripta, vt respectu solum iuris positui est insignis text. in cap. fin. de consuetud. ergo multò magis respectu Iuris Diuini, contra quod nulla dari potest consuetudo, vt in specie tradit Guido Pap. dec. 284. in princ. & Couarr. var. resol. lib. 1. cap. 17. num. 8. † Et licet communis, & receptor sit sententia, quod Decimæ quamvis sint de Iure diuino, possunt reduci, vel minui ex præscripta consuetudine, vt voluerunt Paris. conf. 25. num. 27. lib. 4. Couarr. loco supr. citato num. 8. vers. sexto pariter inferitur. Rebuff. de decim. quas. 13. num. 46. Monet. eod. tract. cap. 5. q. 1. n. 89. & tenuit Rota coram Seraph. dec. 1204. num. 2. qui alios refert, & dec. 23. n. 3. par. 6. rec. † Attamen in casu præsentis huiusmodi consuetudo non fuit sufficienter probata, iuxta necessaria requisita adducta per gloss. in d. cap. fin. in verb. legitime sit præscripta, de consuetudine.

Tum quia dicti Testes non coarctant negatiuam solutionis integræ decimæ, provt requiritur. Caualer. dec. 487. n. 3. Seraph. dec. 1102. n. 8. & dec. 419. num. 8. part. 1. recent. & dictum fuit in Corduben. decimarum 4. Maij 1604. coram Ortembergo, & 8. Mart. 1610. coram S. D. N. in Faentina Vigesima 16. Aprilis 1638. coram Eminentiſſ. Card. Verolpio, & in Vercellen. decimarum 13. Novembris 1645. & 16. Ianuarij 1646. coram R. P. D. meo Cerro, & in Teletana decimarum 15. Iunij 1648. coram R. P. D. meo Celso.

Tum etiam quia non probant, integram decimam fuisse petitam, illamque denegatam in contraditorio iudicio, ac Parochum acquiesuisse, vt disponitur in allegata gloss. in d. cap. sub verb. legitime sit præscripta, vers. vel saltem, quod sit obrenta in contraditorio iudicio, & circa fin. vers. item in alio, ac tenuit Rota coram Seraph. decif. 1102. num. 8. ac in mox allegatis Corduben. & Faentina decimarum, & dec. 667. num. 9. par. 4. ac d. decif. 23. num. 5. part. 6. recent. † Propterea donec cognoscatur, an dicti Testes probent dictam præscriptam consuetudinem, quæ canonizanda est per tres sententias conformes, æquitas suadet, vt Parochus hoc interim manutentatur in quasi possessione exigendi integras Decimas, Marefcott. var. resol. lib. 1. cap. 11. num. 6. cum seqq. Polih. de manutent. obseruat. 45. n. 19. & dixit Rota dec. 197. n. 2. impressa post eundem tractatum, Seraph. in dec. 1497. n. 1. & 4. & decif. 173. n. 1. par. 2. recent. ac in terminis resolutum fuit in Hispalen. decimarum 15. Februarij 1647. coram R. P. D. meo Meltio, §. vnde cum dicta.

Eoque magis, cum contrarium probetur ex testibus examinatis per Parochum, quibus magis est deferendum, cum ipsis assistat iuris dispositio, ex adductis in Melenitana hereditatis 26. Ianuarij 1647. coram Reuerend. D. meo Decano, † vltra quod dicti Testes Baronis deponunt, huiusmodi solutionis ducat.

ducatur. 10. pro decimis fuisse factas vigore concordie inter Barones, & antecessores super dictis decimis facta, quæ fieri minimè possunt absque auctoritate Summi Pontificis, quando verò absque dicta auctoritate facta sunt, non egrediuntur suum auctorem, cap. de cetero, & cap. veniens, de transact. Rot. decis. 585. num. 3. par. 1. recent. Coccin. decis. 340. n. 1. & decis. 362. n. 3. cum aliis in decis. 30. n. 8. p. 6. rec. Et sic resolutum fuit, dandum esse mandatum de manutenendo pro futuris decimis, & executivum pro præteritis, utraque, &c.

- 13 Qui maiores habet probationes pro se, in dubio præferendus est.
- 14 Reiectis novis constitutionibus redendum est ad antiquas.
- 15 Assertiones Antecessorum notoriè erroneæ non sunt attendende, maxime in præiudicium successorum.
- 16 Depositiones testium in alio iudicio facta eidem non faciunt in nova causa, si illis in primo iudicio fides habita non fuit.
- 17 Enunciative moderna & ad supplicationem partis facta non merentur probationem.

R. P. D. ZARATE
Beneventana Iurisdictionis,

Lunæ 13. Maij 1652.

Ad caput 60. & 61. part. 1.

ARGUMENTVM.

Episcopum habere iurisdictionem in omnibus locis in sua diocesi existentibus: quæ existentia intra fines diocesanos probatur ex variis circumstantiis, veluti ex antiquis enunciatiuis, testium depositionibus, loci situatione; nec suffragatur immemorialis probatio, nisi concurrant omnia ad id requisita, præsertim si constet de initio ex scripturis publicis. Recensentur autem actus plurimi ex quibus Episcopus dicitur exercuisse iurisdictionem in aliquo loco. Assertiones & confessiones antecessoris in beneficio non præiudicant successoribus.

S V M M A R I V M.

- 1 Enunciative si sint plures diversis temporibus in instrumentis publicis emanate, concludenter probant.
- 2 Quod locum habet maximè concurrentibus adminiculis.
- 3 Confessiones antecessorum multiplicatè inseruunt pro adminiculo ad probandam situationem Ecclesie.
- 4 Ecclesiam esse intra certam diocesim probatur ex testium depositionibus.
- 5 Ex situatione loci circumdati undique intra diocesim probatur illum esse intra diocesim.
- 6 Episcopus habet fundatam intentionem, & ex ea sola manutenendus est in possessione iurisdictionis in tota sua diocesi.
- 7 Ad solum Summum Pontificem spectat separare diocesim.
- 8 Ad probandam immemoriam possessionem que requirantur.
- 9 Immemorialis cessat quando constat de initio per scripturas authenticas.
- 10 Centenaria prescriptio an & quando locum habeat & fruatur privilegio immemorialis.
- 11 Centenaria prescriptio non sufficit ut hinc Prælati inferior prescribat territorium contra suum Episcopum.
- 12 Recensentur novem actus ex quibus probatur Episcopum in aliquo loco iurisdictionem exercuisse.

Decis. Rot. Rom.

DECISIO X.

Contententibus Reuerendissimo D. Archiepiscopo Beneventano, & D. Archidiacono eiusdem Ecclesie circa Iurisdictionem in Castris Cercelli, Pagani, & Collis, necnon in Castellis Forcellati, Montis Vrsini, S. Angeli, & Rocatellæ à d. Archidiacono expressis, Causa fuit in Rota introducta, ac proposito dubio super manutentione, visum fuit Dominis, ut de bono iure etiam ad effectum manutentionis videretur, quare super hoc proposita hodie causa ad favorem Reuerendissimi D. Archiepiscopi fuit resoluta.

Sunt etenim dicta Castra intra terminos diocesis Beneventanæ, ut ex Antecessorum Archiepiscoporum Enunciatiuis constat, quæ cum sint plures, diversis temporibus, & scripturis emanata, habent vim famæ, & concludenter dictam situationem probant, iuxta conclusionem à Rota receptam sequendo doctrinam Aret. in cap. cum causa, n. 9. & 20. de prob. Pat. decis. 204. n. 4. lib. 2. in corr. decis. 102. n. 2. p. 1. recent. Burat. decis. 636. n. 4. & ibi Add. l. B. Merlin. dec. 148. n. 1. Mutinen. Beneficij 27. Martij 1648. §. que adminicula, confirmata 26. Iunij eiusdem anni, §. iunctis pluribus antiquissimis probationibus, coram bon. mem. Arguelles.

In nihilo refragante, quod tales Enunciative ab ipsis Archiepiscopis interesse habentibus emanaverint; nam cum sint antiquissimæ, & variis fulciantur adminiculis, probant, Achill. decis. 7. in fin. de Iurep. Caputaq. decis. 337. num. 3. Coccin. dec. 235. n. 6. dec. 242. num. 2. Merlin. dec. 128. n. 5. & d. dec. 146. num. 3.

Pro adminiculis autem in præsentì deserviunt, non solum multiplicatæ assertiones, & confessiones tam moderni Archidiaconi, quam illius Antecessorum explicitè affirmantium Castrorum controuersorum situationem in Beneventana Diocesi reperiri: Iste enim confessiones superant quasque alias probationes, & ipsis consentientibus valdè præiudicant, l. cum te, la 2. C. de non num. pec. Rot. decis. 71. num. 3. part. 1. divers. Favon. Bonorum 29. Iunij 1648. §. minus attenta, coram bon. mem. Arguelles, & alibi passim.

Verum etiam testes discretissimè de tali situatione deponentes, qui etiam asserunt, Castra hæc circumdata esse ab aliis Castris Diocesis Beneventanæ, idèò optimè probant, cap. cum causam, in fin. de prob. Patif. conf. 104. n. 24. lib. 1. Penia dec. 1072. n. 4. & 8. Burat. dec. 578. n. 6. Comit. decis. 26. eodem num. & dec. 22. n. 2. p. 7. rec. in Mariscen. Iurisdictionis 26. Maij 1651. §. nam quod terra, &c. coram Eminentiiss. D. Card. Corrado.

Vnde cum ex prædictis, & ex Tabulario, & Plantata datis appareat dicta Castra esse posita in Diocesi Beneventana, sequitur quod sint eiusdem Diocesis; Bald. in l. Insula, ff. de Iud. Castr. in l. 1. in princ.